

MİSAKI MİLLİ'DEKİ SINIRLARA HAYIR!

Aydınlık Gazetesi, 18 Mart 2013

Yıldırım Koç

11 Mart 2013 günlü yazımda Misakı Milli'deki sınırlarla Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırlarının çok farklı olduğunu, günümüzde Türkiye halkı veya Türk milletinin bütünlüğünü ve Türkiye Cumhuriyeti'nin üniter devlet yapısını savunmadan Misakı Milli'deki sınırları istemenin, emperyalizmin ve bölücülerin federasyon tezini desteklemek anlamına geldiğini anlatmıştım.

Yazı yayımlandıktan sonra hiç ummadığım bazı kişilerin bile Misakı Milli sınırlarını bilmediğini gördüm.

Birçok kişi, kulaktan dolma bilgiyle, günümüz T.C. sınırlarının Misakı Milli'de savunulan sınırlar olduğunu sanmaktadır.

"Misakı Milli sınırları içinde vatan bölünmez bir bütündür" sözleri 1926 yılına kadar geçerli bir talepti; ancak günümüzde birçok açıdan zararlıdır.

Mustafa Kemal Paşa'nın "yurtta sulh, cihanda sulh" anlayışı, T.C.'nin sınırlarının değiştirilmemesi dileğini ifade eder. Korunacak olan 1926 yılında son biçimi verilmiş olan Irak sınırıdır; Misakı Milli'de tanımlanan sınırlar değil.

Osmanlı Birinci Dünya Savaşı'nı kaybetti ve 30 Ekim 1918 günü Mondros Mütarekesi imzalandı.

Mustafa Kemal Paşa 27 Aralık 1919 günü Ankara'ya geldi. Ertesi gün Ankara'da eşrafa bir konuşma yaptı ve şunları söyledi:

"Mütareke imzalandığı gün ordularımız fiilen bu hatta hâkim bulunuyordu. Bu sınır, İskenderun körfezi güneyinden Antakya'dan Halep ile Katma istasyonu arasında Cerablus köprüsü güneyinde Fırat nehrine kavuşur. Oradan Dirzor'a iner; daha sonra doğuya uzatılarak, Musul, Gerkük (Kerkük), Süleymaniye'yi ihtiva eder. Bu sınır ordumuz tarafından silahla müdafaa olunduğu gibi, aynı zamanda Türk ve Kürt unsurlarıyla meskûn vatan kısımlarımızı sınırlar. Bunun güney kısımlarında Arapça konuşan dindaşlarımız vardır. Bu sınır dahilinde kalan memleket kısımlarımız Osmanlı camiasından ayrılmaz bir bütün olarak kabul edilmiştir."(ATABE, C.6, s.30)

Mustafa Kemal Paşa'nın hazırladığı ilk Müdafaa-i Hukuk Grubu Programı ve Misakı Milli Taslağı'nda (19 Ocak 1920) bu konu şöyle ifade edilmişti: "Osmanlı Devleti ile İtilaf devletleri arasında 30 Teşrinievvel 1334 (30 Ekim 1918) tarihli Mütareke'nin yapılması sırasında sınırlarımız dahilinde kalan ve hükümeti seniyenin idaresi altında bulunan ve her noktası İslam çoğunluğuyla meskûn olan memleketlerin heyeti umumiyesi, fiili ve hükmi hiçbir sebeple ayrılmaz kabul etmez, bölünmez bir bütündür." (ATABE, C.6, s.161-2)

Mustafa Kemal Paşa tarafından 21 Ocak 1920 günü imzalanan metinde de aynı anlayış hakimdi. (ATABE, C.6, s.163)

28 Ocak 1920 günü İstanbul'da Meclisi Mebusan'da kabul edilen Misakı Milli'de şöyle deniyordu: "...belirtilen Mütareke hattı dahil ve haricinde dinen, irfanen, emelen birleşmiş ve yekdiğerine karşılıklı hürmet ve fedakârlık hissiyatıyla dolu ve ırki ve toplumsal hakları ile çevre şartlarına tamamıyla riayetkâr Osmanlı İslam çoğunluğuyla meskûn bulunan kısımlarının tamamı hakimaten ve hükmen hiçbir sebeple ayrılmaz kabul etmez bir bütündür." (ATABE, C.6, s.167)

İngilizlerin antlaşma hükümlerini çiğneyerek işgal ettikleri Musul eyaletini Lozan'da alamadık. Misakı Milli'deki sınırlar gerçekleştirilemedi.

Lozan Antlaşması'nın 3/2. maddesinde bu konunun görüşmeler yoluyla çözümlenmesi; yoksa Milletler Cemiyeti'ne başvurulması karara bağlandı.

Milletler Cemiyeti'nin kararı Türkiye'nin aleyhine çıktı.

5 Haziran 1926 tarihinde Ankara'da Türkiye, İngiltere ve Irak arasında imzalanan antlaşmayla, Türkiye (Misakı Milli'de yer almasına karşın), Musul, Kerkük ve Süleymaniye üzerindeki haklarından vazgeçti.